

у змагальності фаховій та інформаційній, у перспективному пошуку, що й вимірюватиме потенціал сучасної медичної науки.

Література:

1. Beuer F, Schweiger J, Edelhoff D. Digital dentistry: an overview of recent developments for CAD/CAM generated restorations. *Br Dent J*. 2008. Vol. 204(9). P. 505–511.

2. McCloy R, Stone R. Virtual Reality in Surgery. *BMJ*. 2001. Vol. 323(7318). P. 912–915.

3. Moran, J., Briscoe, G. & Peglow, S. Current Technology in Advancing Medical Education: Perspectives for Learning and Providing Care. *Acad Psychiatry*. 2018. Vol. 42. P. 796–799.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-270>

MODERN SELECTION OF EDUCATIONAL MATERIALS FOR STUDENTS OF UKRAINIAN HIGHER SCHOOLS

СУЧАСНИЙ ВІДБІР НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Shunevych B. I.

*Doctor of Pedagogics, Professor,
Professor at the Department
of Foreign Languages
Lviv National Environmental University
Lviv, Ukraine*

Шуневич Б. І.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземних мов
Львівський національний університет
природокористування
м. Львів, Україна*

Rak N. V.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Foreign Languages
Lviv Polytechnic National University
Lviv, Ukraine*

Рак Н. В.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов
Національний університет
«Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

Останнім часом викладачі багатьох закладів вищої освіти (ЗВО) України, в тому числі Національного університету «Львівська політехніка» та Львівського національного університету природокористування [7], крім традиційних навчальних матеріалів,

наприклад, друкованих та електронних посібників, дистанційних курсів, використовують в своїй роботі матеріали платформ масових відкритих онлайн-курсів (МВОК) або англійською мовою – massive open online courses (МООС), ЮТюб (YouTube) каналів та інші електронні матеріали.

На нашу думку, в сучасних умовах під час відбору навчальних матеріалів, засобів і методів навчання викладач також може враховувати побажання і пропозиції студента, якщо вони слушні, заслуговують уваги викладача та студент висловлює їх на основі якихось дуже важливих підстав, наприклад, враховуючи його або інших студентів досвід навчання в різних українських середніх школах, ліцеях, гімназіях чи ЗВО в Україні або за кордоном.

Мета доповіді – описати перспективи використання студентами матеріалів українських і закордонних платформ масових відкритих онлайн-курсів та інших електронних матеріалів як додаткових до основних (друкованих та електронних навчальних посібників, курсів лекцій, дистанційних курсів та ін.) для успішного вивчення ними дисциплін, які читають студентам у ЗВО за їхньою майбутньою спеціальністю; організувати наукову роботу студентів на основі їхнього досвіду і перспектив використання сучасних додаткових навчальних матеріалів в освітньому процесі; дати студентам можливість обмінятися досвідом використання таких навчальних матеріалів.

Протягом останнього десятиліття, особливо під час воєнного стану в Україні, студенти змушені або за власним бажанням навчаються в одних, а потім інших закладах освіти України та за кордоном, тобто можуть оцінити переваги і недоліки навчання в різних умовах з використанням, наприклад, навчальних матеріалів платформ МВОК.

Для отримання зворотного зв'язку від студентів стосовно їхньої думки про додаткові навчальні матеріали до навчальних посібників, курсів лекцій, дистанційних курсів та ін. для успішного вивчення ними дисциплін, які читають їм у ЗВО за їхньою майбутньою спеціальністю, нами було запропоновано студентам Національного університету «Львівська політехніка» і Львівського національного університету природокористування підготувати і виступити з доповідями на українських і міжнародних студентських конференціях стосовно перспектив використання як додаткових матеріалів онлайн-курсів українських «Прометеус» (Prometheus) [4], ЛінгваСкілз (LingvaSkills) [3] і закордонних платформ, наприклад, Курсера (Coursera) [2].

Під час попереднього спілкування зі студентами двох згаданих вище ЗВО про навчальні матеріали на заняттях з іноземної мови, виявилось, що протягом навчання в закладах середньої освіти і для підготовки до ЗНО з різних предметів та під час навчання, вони часто використовують онлайн-курси платформ масових відкритих онлайн-курсів, матеріали ЮТюб каналів та ін.

До наукової роботи з цієї тематики були залучені в основному студенти, які вже використовували в школі або зараз використовують для навчання онлайн-курси згаданих вище платформ, матеріали ЮТюб каналів, крім запропонованих викладачами ЗВО навчальних матеріалів, а також ті студенти, кого цікавить перспектива використання матеріалів таких курсів або каналів.

Студентам було запропоновано підготувати матеріали своїх тез доповідей на основі навчальних матеріалів для всіх дисциплін, які їм читають викладачі, починаючи з першого року навчання. Студенти готують тези разом з презентаціями українською та англійською мовами для виступу на українських і міжнародних конференціях. Для можливості порівнювати результати досліджень, тези доповідей побудовані в основному за такою схемою: традиційні вступ, мета і завдання дослідження; обов'язково повинен бути список дисциплін, які студенти вивчають на першому курсі; наявність/відсутність електронних навчальних дистанційних курсів та інших електронних і друкованих матеріалів з цих дисциплін в університеті; наявність/відсутність онлайн-курсів на згаданих вище платформах МВОК, які можна використати як додаткові матеріали до цих дисциплін; аналіз виявлених онлайн-курсів, які студенти використовують як додаткові матеріали до запропонованих викладачами електронних і друкованих навчальних матеріалів; висновки.

У 2019 р. перші тези доповідей із запропонованої нами тематики були підготовлені і прочитані під час студентської і викладацької конференції студентами першого курсу Львівської політехніки зі спеціальностей «Психологія» [8] та «**Інтелектуальні інформаційні технології**» [1], а протягом 2020–2022 рр. – студентами перших курсів Львівського національного університету природокористування зі спеціальностей «Автомобільний транспорт» [9], «Агрономія» [6], «Облік та оподаткування» [10] та «Інформаційні системи і технології» [11]. Тези доповідей опубліковані в українських збірниках, а анотація до тез однієї доповіді, крім українського ще й у закордонному збірнику тез доповідей [5].

Запропоновані студентам теми досліджень дали можливість виявити сучасні електронні навчальні матеріали для кращого вивчення дисциплін в процесі навчання, обмінятися цим досвідом зі студентами інших ЗВО за допомогою виступів на конференціях. Матеріали досліджень студентів можуть бути використані викладачами під час планування навчального процесу у майбутньому.

Доповіді студентів завжди супроводжуються великою кількістю запитань як зі сторони викладачів, адміністрації університетів, так і зі сторони студентів. Це значить, що тематика доповідей актуальна, є можливість порівняти переваги і недоліки використання як додаткових матеріалів онлайн-курсів згаданих вище платформ у навчальному процесі.

Такі ж види досліджень можна продовжити на рівні всіх років навчання студентів у ЗВО, а також стосовно використання інших новіших електронних матеріалів у навчальному процесі у вищій школі.

Література:

1. Кохан В. Перспективи використання матеріалів платформ масових відкритих онлайн-курсів для навчання студентів вищих навчальних закладів. *Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)* : збірник тез доповідей V Міжнародної наукової конференції курсантів і студентів, 21–22 листопада 2019 року. Львів : ЛДУ БЖД, 2019. С. 157–159.

2. Курсера. URL: <https://www.coursera.org/>

3. ЛінгваСкілз. URL: <https://lingva.ua/>

4. Прометеус. URL: <https://prometheus.org.ua/>

5. Шуневич Б., Пархомук О. Сучасні можливості успішного вивчення навчальних дисциплін студентами Львівського національного аграрного університету. *Book of Abstracts: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Online Conference*. “Ion Mincu” University Publishing House, Bucharest, Romania, 2021. P. 57–58.

6. Шуневич Б., Пархомук О. Сучасні можливості успішного вивчення навчальних дисциплін студентами Львівського національного аграрного університету. *Current Trends in the Study and Teaching of Foreign Languages: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Online Conference* (Poltava, 04 June 2021). Poltava : Astraya, 2021. С. 252–255.

7. Шуневич Б., Рак Н. Перспективи використання масових відкритих онлайн-курсів у закладах вищої освіти України. *Вісник*

Львівського університету. Серія педагогічна. Львів, 2019. Вип. 34. С. 249–256.

8. Шуневич Б., Халімончук Н. Сучасні можливості успішного вивчення навчальних дисциплін студентами-психологами. *Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі* : матеріали 11-ї науково-практичної конференції, м. Львів, 20-22 листопада 2019 року / відп. за випуск Л. Д. Озірковський. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 161–165.

9. Filinskyi A. MOOC platform materials for blended learning of students at Mechanics and power engineering faculty. *Студентська молодь і науковий прогрес в АПК* : тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму, 22–24 вересня 2020 року. Львів, 2020. Р. 397.

10. Hren M. Application of the *Prometheus* platform online courses for Accounting and taxation specialty students. *Студентська молодь і науковий прогрес в АПК* : тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму, 4–6 жовтня 2022 року. Львів, 2022. С. 568.

11. Potsiluiko M. Application of the *Prometheus* platform online courses, YouTube channels for studying disciplines in specialty "Information systems and technologies". *Студентська молодь і науковий прогрес в АПК* : тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму, 4–6 жовтня 2022 року. Львів, 2022. С. 569.